

MØTEREFERAT

Referat fra plenumsmøte i fylkeselevrådet 20. april 2016

Faste medlemmer som møtte: Holmen: Andreas Salomonsen; Nadderud: Mathias Weseth; Nesbru: Martine Maria Bjerck; Sandvika: Tobias Langås Handeland; Stabekk: Haure Salar Said; Lærlinger Asker og Bærum: Ludvig Prag Sømme og Christer-André Gudmundsdottir; Drømtorp : Jakob Nyembo (gikk kl. 13:15); Frogn: Julie Rustad; Nesodden: Kjartan Krange; Ski: Emilie Homme; Lærlinger Follo: Dennis Holm og Vilde Skålevik; Bjertnes: Hera Sørum, Bjørkelangen: Ingrid Marie Natrud; Lillestrøm: Hans Fredrik Dolven Oterholt; mailand: Sven Randmæl; Rælingen: Adrian Holte; Hvam: Nicolai Drager; Jessheim: Trond Nordli; Nannestad: Håkon Snortheim; Nes: Lone Andreassen; Lærling Romerike: Marita Enlien

Andreas Nilsson: Elev- og lærlingeombud, Guri Gjerde: koordinator for fylkeselevrådet

Varaer som møtte: Sandvika: Pia Tuxen; Skedsmo: Mille-Marie Hagen og Francin Vincent (begge gikk 13:15); Kjelle: Kim André Jacobsen

Fraværende: Asker: Martine Lindberget; Bleiker: Tonje Wettre; Dønski: Tara Zarei; Eikeli: Jesper Moe Larsen; Rosenvilde: Petter Hauge-Corneliusen; Rud: Håvard Ytterdal; Sandvika: Knut Guettler (vara møtte); Roald Amundsen: Daniel Nabi; Vestby: Chris Torstensen; Ås: Ulrik Rusche og Kristian Markus Ambro; Sørumsand: Sina Helen Prytz; Lillestrøm: Sivaani Nirmalanathan; Lørenskog: Zain Shah; Skedsmo: Stephanie Powell (vara møtte) og Carina Wolden (vara møtte); Mailand: Kajashny Rasathurai; Kjelle: Fredrik Folden (vara møtte); Eidsvoll: Liv Marie Brynestad Hansen; Jessheim: Ingrid Louise Stensjøen;

Referent: Dennis Holm

Vår referanse: 2015/14598-28 EMNE A00

Pkt.	OPPGAVE/SAK	Ansvarlig
16/16	<p>Saksområdet lærlinger: En orientering om Akershus fylkeskommunes arbeid med oppfølging av lærlinger</p> <p>Aina Berntsen, seksjonssjef for fagopplæring og Trond Pettersen, rådgiver i AVO orienterer</p> <p>Det er 9 yrkesfaglige utdanningsløp inneværende skoleår, men fra høsten 2016 blir det 8 fordi medier og kommunikasjon går over til å bli et studieforbedende løp. Man kan ende opp i 200 forskjellige lærefag.</p> <p>En godkjent lærebedrift må være godkjent av fylkeskommunen og en faglig leder har ansvar for opplæringen. Du er lærling når du har lærekontrakt med lærebedriften som er godkjent av fylkeskommunen.</p> <p>En lærling er en arbeidstaker med rettigheter og plikter som andre arbeidstakere. Blant annet arbeidstid etter tariffavtale, eller annen avtale,</p>	

samt ferieloven, arbeidsmiljøloven og bedriftens arbeidsreglement. Som lærling har du blant annet rett til å bruke PPT.

Lærlinger med godkjent lærekontrakt kan ha rett til lån og stipend, men mange forhold spiller inn (ungdomsrett, lærlinglønn o.l.).

Endring og heving av lærlingkontrakt:

I utgangspunktet er lærekontrakten en midlertidig avtale som løper til fastsatt sluttdato.

Permisjon kan innvilges ved spesielle tilfeller og du må søke både til lærebedrift og fylkeskommunen. Heving av lærekontrakt skjer når lærebedrift og lærling er enige om dette. Fylkeskommunen skal bli orientert skriftlig.

Fag- og svenneprøve:

Kompetansemålene i læreplanen skal kunne prøves under fag-/svenneprøve. Fag-/ svenneprøven vil skje i bedriften, men kan også være på en prøvestasjon.

Strategiplan for yrkesfagløftet

Strategiplanen for yrkesfagløftet er en omfattende satsing og har som formål å øke antall fagarbeidere dimensjonert etter arbeidslivets behov. Det vil satses på å gi bedre oppfølging av lærlingene i Akershus gjennom:

- **Fagråd:** dette skal være en møtearena der kvaliteten i dagens opplæring er diskusjonstema, og der man kan drøfte og utvikle gode og relevante tiltak for å forbedre kvaliteten i opplæringen. I fagrådene skal det sitte representanter fra lærlinger, elever, skoler, bedrifter, skoleeier og prøvenemnder.

- **Lærlingesamlinger:** Dette er samlinger for førsteårslærlinger og sisteårslærlinger med informasjon om rettigheter og plikter, informasjon om fag- og svenneprøven m.m.

- **Forskning:** FAFO skal utarbeide en forskningsrapport for å kartlegge i hvilken grad lærlingene i Akershus faktisk får god oppfølging. Er det tydelige kvalitetsforskjeller mellom bransjene eller mellom enkeltfag? De skal blant annet se på følgende emner: støtte på arbeidsplassen, sosial og faglig trivsel, læringskrav, læringsmuligheter, motivasjon på arbeidsplass, og faglig veiledning. Rapporten skal være ferdigstilt i oktober 2016.

- Samarbeid skole arbeidsliv m/lærlingekoordinatorer:

Det gjøres forsøk med *lærlingekoordinatorer* som skal følge eleven i overgangen mellom skole og lære-plass. Dette skal fungere som en støtte for bedrifter som er usikre på å ta i mot en lærling og det å bli ny lærebedrift. Det kan også være positivt for enkelte lærlinger å fortsatt ha kontakt med skolen i oppstarten av læretiden. Per dags dato er det utprøvd innen byggfagene, men skal prøves ut også for service og samferdsel. Dette skal lette overgangen mellom skole og arbeidsliv.

En tiltaksplan har blitt opprettet på bakgrunn av strategiplanen. Mer informasjon er å finne i vedlagte presentasjoner.

Etter innledningen var det spørsmål og kommentarer fra salen.

17/16 Skolepolitikk v/ stortingspolitiker Henrik Asheim

Asheim sitter i kirke, forsknings og utdanningskomiteen på Stortinget for Høyre og er tidligere politiker i fylkestinget i Akershus og medlem i hovedutvalget for utdanning og kompetanse. Han ga fylkeselevrådet en orientering om viktige saker de jobber med for tiden.

Lærerløftet: stor satsing som skal løfte kompetansen og statusen for lærere i norsk skole. Lærerutdanningen blir en femårig masterutdanning. Alle lærere må ha utdanning innen faget de underviser i. Dette er satt av regjeringen og lærerne har ti år på å skaffe seg kunnskapen/utdanningen. Søkertallene viser at dette fungerer og at nærmere 10 000 lærere har søkt om etter- og videreutdanning.

Mobbing:

Mobbetallene er like stabile som for noen år siden. Komiteen har reist rundt og pratet med mobbeofre, for å få innspill. Det er nå laget en tiltakspakke mot mobbing som skal implementeres i norsk skole. Det vedtaket som har fått størst oppmerksomhet er at skolene får dagsbøter for ikke å sette inn tiltak mot enkeltsaker som gjelder mobbing.

Det innføres blant annet et «rød-knapp» system. Man kan gå inn på et nettsted for å trykke på en rød-knapp, så går det en alarm hos skolen og fylkeskommunen som viser at mobbing skjer på denne skolen nå. Et annet tiltak er styrke kompetansen til barnehageansatte, slik at man kan se og forstå blant annet mobbing i tidlig alder.

Yrkesfag:

Det er for mye teori i yrkesfaglig utdanning, som ikke er relevant for utdanningen.

Regjeringen vil nå sende yrkesfaglærere ut i praksis, for at læreren skal bli oppdatert på hva som skjer og hva som har skjedd i yrket siden de selv tok utdanningen.

Videre ønsker de at elever skal få prøve seg tidligere i yrker gjennom praksis. Regjeringen innfører større innskudd til bedriftene som tar inn lærlinger.

Fraværgrensen:

Det er en rød tråd mellom de elevene som har et stort fravær og de som faller fra videregående skole. Fraværgrensen er viktig for akkurat de elevene som er i fare for å falle fra. Fraværgrensen angriper fraværet som er udokumentert hos en elev.

Henrik Asheim svarte på spørsmål og fikk innspill og kommentarer fra representantene i AFE innenfor alle temaene.

18/16 **Høring om ungdomsråd**

Trude Remme fra utvalgssekretariatet innledet.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i samarbeid med Arbeids- og sosialdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sendt et høringsnotat med forslag om en ny bestemmelse i kommuneloven § 10 b om råd i kommuner og fylkeskommuner for ungdom, eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Ungdomsrådene i de forskjellige kommunene og fylkene rundt om i Norge har blitt bedt om å avgi en separat høringsuttalelse. Akershus fylkeskommune har utarbeidet et eget hørings svar som ligger tilgjengelig på www.akershus.no – Politikk – Politiske saker og møter.

Elevrådene hadde i forkant blitt bedt om å lese og diskutere høringsnotatet og gjøre seg opp en mening om følgende punkter:

- bør medvirkningsorgan for ungdom på kommune/fylkesnivå lovfestes?
- bør det innføres nasjonale retningslinjer?
- bør det være aldersgrense? (Høringsnotatet foreslår å sette 18 år som øvre aldersgrense, men at ungdom som fyller 19 eller 20 år i løpet av valgperioden kan fortsette i vervet)
- bør ungdomsråd være en frivillig ordning kommune/fylkeskommunene?

I forslaget fra departementet kreves det at eventuelle ungdomsråd i fylker og kommuner må følge kommuneloven. Remme orienterte om hva dette ville innebære for fylkeselevrådet:

- det er fylkestinget som skal oppnevne medlemmene til fylkeselevrådet.
- det er fylkestinget som skal behandle søknader om fritak
- det er fylkestinget som gjør suppleringsvalg
- saksbehandlingsreglene i kapittel 6 må følges, noe som innebærer for eksempel at møtedatoene, innkallingene og referatene til møtene må gjøres offentlig kjent og at alle møtene er åpne møter

Arbeidsutvalget for opprettelsen av Nasjonalt medvirkningsorgan for ungdom (ANMU) diskuterte høringen på møte i mars. Med utgangspunkt i dette foreslår styret følgende forslag til tekst:

Akershus fylkeselevråd hørings svar – Ungdomsråd

Akershus fylkeselevråd vil at ungdom på lik linje med eldre og personer med funksjonsnedsettelse skal ha en lovpålagt rett til medvirkning. Vi ønsker en lovfestet ordning for ungdomsråd, med retningslinjer for utførelse. Disse retningslinjene må være mulige å tilpasse til kommuner og fylker av ulik størrelse i både areal og befolkning. Vi mener at om det ikke er lovpålagt å ha slike ungdomsråd, bør det heller ikke foreligge rigide retningslinjer som kan virke restriktive for kommunene og fylkeskommunene. Om en kommune eller fylkeskommune allerede har et godt eksisterende medvirkningsorgan for ungdom, bør dette opprettholdes slik som det er. Hvis ikke kan det føre til at en ikke velger å opprette eller videreføre slike råd, noe som vil være et

tap for ungdom i de ulike kommunene og fylkeskommunene.

Det er viktig at disse medvirkningsorganene er partipolitisk nøytrale, og fronter de viktige sakene til ungdom. Ungdom må bli hørt, derfor er det også viktig at disse organene får talerett i kommunestyret/bystyret/fylkestinget, samt i de sektorutvalgene/komiteene/utvalgene som jobber med saker som angår barn og ungdom. Ungdom må få en arena der de påvirke og engasjere seg på, med grunnlag i at de er ungdom – akkurat som seniorråd eller råd for de med fysisk nedsettelsesevne. Dette mener vi bør være tilstede på kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt nivå.

Votering: Hvem støtter forslaget til høringssvar fra Akershus fylkeselevråd?

Det ble avholdt en debatt før votering.

Det var 25 deltakere under voteringen.

For: 20

Mot: 2

Avholdende: 3

Forslag til høringssvar ble vedtatt.

- Fylkestinget vil få fylkeselevrådet sitt innspill som saksgrunnlag når de skal vedta Akershus fylkeskommunes innstilling i saken.

- Frist for å levere høringssvaret til moderniserings- og kommunaldepartementet er 20. mai.

Alle høringssvar vil bli offentliggjort på regjeringen.no

15/16 **Orienteringer**

Samling for ungdommer i ØstsamUng ved Carina Bråthen Wolden
ØstsamUng er et forum for ungdom fra fylkene i Østlandssamarbeidet og er en arena for læring, erfaringsutveksling, nettverksbygging og internasjonal deltakelse. Det var samling i ØstsamUng den 8. og 9. mars med rådgivningstjenesten i skolen som tema. Fra Akershus deltok Carina (Skedsmo), Kajashny (Mailand) og Markus (Ås).

Roger Kjærgård har ledet arbeidet med en NOU om karriereveiledning var invitert og innledet. Rapporten (*Norge i omstilling – karriereveiledning for individ og samfunn*) publiseres i mai 2016.

Ungdommene jobbet i grupper den 8. mars og kom frem til flere punkter om rådgivning i skolen, blant annet at det er lurt å starte rådgivning i tidlig alder (ungdomsskolen) og at alle rådgiverne som blir ansatt skal ha utdanning. Tilgjengelighet, kompetanse og kvalitet var tre viktige nøkkelord. Dette ble oppsummert på møte for politikere 9. mars i kontaktutvalget i Østlandssamarbeidet der opposisjonsleder og fylkesordfører fra alle fylkene

sitter.

ANMU (Arbeidsutvalget for opprettelsen av nasjonalt medvirkningsorgan for ungdom) ved Mathias Weseth. Mathias deltok på samling i ANMU på et møte i Bodø i mars sammen med representanter fra 15 fylker i Norge. De jobbet blant annet med handlingsplanen og med hørings svar til kommunal- og moderniseringsdepartementet om lovfesting av ungdomsråd.

Ungdommens fylkesting i Sogn og Fjordane ved Julie Rustad.

Julie og Mathias deltok som observatører på møte 8.-10. april. De var der for å lære og få innspill til Akershus fylkeselevråd. Møtene holdes mer formelt enn hva som gjøres i Akershus, siden de har færre møter. De har også andre hovedpunkter enn oss i Akershus, som blant annet kollektivtransport.

Ungdom i arbeid ved Mathias Weseth. I handlingsplanens sak «Lærlinger og ungdom i arbeid» er at av punktene at AFE skal øke jobbtilbudet for ungdom i Akershus gjennom et spleiselag mellom fylkeskommunen, kommunene og næringslivet for at flere ungdommer i hver enkelt kommune kan skaffe jobb. I den forbindelse har Mathias og representanter fra fylkesadministrasjonen vært i møte med Bærum Næringsråd om et pilotprosjekt i Bærum for å få flere ungdommer til å få deltidsjobb/sommerjobb. Det jobbes videre med saken.

19/16 **Elevers skolemiljø/styrking av skolehelsetjenesten.**
Saken utgår.

20/16 **Eventuelt**
Håkon Snortheim orienterer om at Akershus fylkeselevråd vil jobbe internt med fylkeskommunen for å kunne bevilge penger til elevrådsarbeid ved skolene. Dette forslaget er inspirert av elevrådskonferansen som ble avholdt i januar 2016.